

2015 NR 5 (85)

LISTOPAD – GRUDZIEN

VITA ACADEMICA

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

*A nadzieja znów wstąpi w nas.
Nieobecnych pojawią się cienie.
Uwierzymy kolejny raz
W jeszcze jedno Boże Narodzenie.*

*I choć przygast świąteczny gwar,
Bo zabrakło znów czyjś głos,
Przyjdź tu do nas i z nami trwaj
Wbrew tak zwanej ironii losu.*

BOŻE NARODZENIE 2015

*Dlatego musiał się upodobnić pod każdym względem do braci,
aby stał się miłosiernym i wiernym arcykapłanem
wobec Boga dla prześlania za grzechy ludu.*

Hbr 2, 17

Boże Narodzenie jest pamiątką narodzin Chrystusa,
który przyszedł na świat po to, aby obdarzyć go miłosierdziem i łaską,
ale także wezwaniem do ufego przyjęcia przez nas przesłania,
które dał nam przez swoje narodzenie.

Z tej okazji w imieniu Senatu oraz całej wspólnoty akademickiej
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie życzę,
aby Światło Bożego Miłosierdzia, które zabłysło w noc betlejemską,
rozpalało większą wiarę w naszych sercach,
budziło miłosierdzie względem bliźnich
i rodziło pokój w naszych domach i całym świecie.

ks. prof. dr hab. Wojciech Żyzak
rektor

W numerze

z życia Uczelni

Wydarzyło się	3
Komunikaty Senatu	5
Inauguracja roku akademickiego 2015/2016	6
Przemówienie inauguracyjne rektora	8
Abp Celestino Migliore doktorem <i>honoris causa</i> UPJPII	10
<i>Lectio magistralis</i> abp. Celestina Migliorego	10
Poświęcenie tablicy pamięci Jana Długosza	13
Porozumienia zawarte przez UPJPII w 2015 roku	14
Ostatni wykład ks. prof. Andrzeja Baczyńskiego	15
Ruszył Papieski Uniwersytet Dzieci i Rodziców	19

konferencje

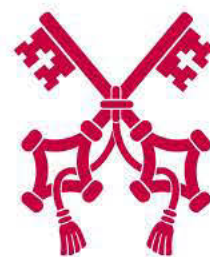
X Dni Jana Pawła II	20
Wy jesteście moją nadzieją – Święty Jan Paweł II Ojciec młodości	22
Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej	24
Człowiek – media – państwo: korelacje odpowiedzialności	25
Jak osiągnąć sukces? Kariery w Europie na przestrzeni stuleci	26
Profilaktyka społeczna na rzecz rozwoju	26
Ewangelia w języku matki	28
Sługa Boży Bogdan Jański: doświadczenie duchowe i projekt społeczny	29
„Moim honorem jest honor Kościoła”	31
Rosyjska filozofia religijna a postsekularyzm	32

nie tylko nauka

ESCT, Leuven, EEC, Malta, a także Tilburg i Dortmund	34
Tbilisi, Żytomierz i Lwów	35
Śpiewy Panien Benedyktynek z Antyfonarza	36
Piąty rok działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII	37
Ogólnopolska pielgrzymka uniwersytetów trzeciego wieku na Jasną Górę	37
Wyjazd pielgrzymkowo-rekreacyjny do Toskanii	48
Jan Paweł II w Dolinie Chochołowskiej	50
Recenzje	52

studenci

Sezon Erasmus+ 15/16 wystartował! Witamy zagranicznych studentów!	40
Smak życia	42
Studia w Portugalii	44
Relacja z praktyk w Galicji	45
Działalność Koła Naukowego Historyków	46
„Non omnis moriar” – dziedzictwo kulturowo-historyczne gminy Zielonki	47

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Redakcja
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 25
tel. 12 421 68 48, wew. 626; faks 12 422 86 26
e-mail: rzecznik@upjp2.edu.pl

Redaktor naczelna
Monika Wiertelak

Opracowanie graficzne
Marta Jaszczuk

Zdjęcie na okładce
Andrzej Plachetko

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 7 grudnia 2015 roku.
Nakład 700 egz. • ISSN 1842-2244

Wydawca: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

WYDARZYŁO SIĘ

- 5 grudnia 2015 dwaj nasi absolwenci o. Zbigniew Strzałkowski oraz o. Michał Tomaszek zostali ogłoszeni błogosławionymi.
- 5 grudnia 2015 roku Katedra Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii zorganizowała sesję naukową *Ukryte za zakonną furtą. Skarby archiwów zakonnych*.
- 1 grudnia 2015 zmarł ks. prof. dr hab. Andrzej Baczyński – prodiakan Wydziału Nauk Społecznych.

- 7 listopada 2015 roku rozpoczął działalność Papieski Uniwersytet Dzieci i Rodziców.
- 29 listopada – 1 grudnia 2015 roku trwały rekolekcje adwentowe dla studentów.
- 28 listopada 2015 roku nasza uczelnia współorganizowała zakończenie Roku Jana Długosza. Z tej okazji odsłonięto tablicę pamiątkową.
- 26 listopada 2015 roku Wydział Nauk Społecznych zorganizował konferencję *Biblia w świecie mitów*.
- 25 listopada 2015 roku odbyła się promocja książki *W przedśionku niebios. Sztuka Hiszpanii doby El Greca* ks. prof. dr hab. Andrzeja Witki.
- 19 listopada 2015 roku Wydział Prawa Kanonicznego zorganizował symposium *Wiara i małżeństwo. Czy pożądana jest zmiana prawa?*
- 17 listopada 2015 roku Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej zorganizował konferencję *Człowiek – media – państwo: korelacje odpowiedzialności*.
- 16–17 listopada 2015 roku Instytut Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu zorganizował konferencję *Ewangelia w języku matki*.
- 16 listopada 2015 roku w kolegiacie św. Anny została odprawiona msza święta za zmarłych pracowników i studentów uczelni Krakowa.

- 14–25 listopada 2015 roku trwały XI Dni Muzyki Kościelnej.
- 14 listopada 2015 roku odbył się koncert promujący płytę *Venite, exultemus Domino – Śpiewy Panien Benedyktynek z Antyfonarza Żeńskiego Zespołu Wokalnego Flores Rosarum* pod kierownictwem artystycznym s. dr hab. Susi Ferfolli.
- 12 listopada 2015 roku odbyła się konferencja *Ekonomiczne i prawne konsekwencje migracji Polaków ze szczególnym uwzględnieniem rodziny: optyka Polski i krajów migracyjnych*.
- 6–7 listopada 2015 roku Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie zorganizował konferencję *Gloriam Dei per musicam pronuntiare*.
- 3–5 listopada 2015 roku trwały X Dni Jana Pawła II.

- 28 października 2015 roku Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego zorganizował wykład gościnny dr Larisy Arżakowej z Uniwersytetu w Sankt Petersburgu.
- 27–28 października 2015 roku Katedra Etyki oraz Katedra Filozofii Społecznej i Polityki konferencja z cyklu *Etyka i życie publiczne* na temat *Obojętność i wrażliwość a życie publiczne*.
- 26–27 października 2015 roku Instytut Historii współorganizował konferencję *Kurdystan i jego mieszkańcy: perspektywy badawcze*.
- 25–26 października 2015 roku Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie zorganizował konferencję *Życie konsekrowane znakiem wiarygodności Kościoła*.
- 25 października 2015 roku chór Psalmodia wziął udział w koncercie papieskim w kościele Mariackim.
- 23 października 2015 roku Biblioteka zorganizowała symposium *Wy jesteście moją nadzieją*.

- 22 października 2015 roku odbyło się sympozjum Sługa Boży Bogdan Jański: doświadczenie duchowe i projekt społeczny zorganizowane przez Katedrę Duchowości Mediów i Komunikacji Społecznej UPJPII i Zgromadzenie Zmartwychwstańców – Prowincję Polską.
- 21 października 2015 roku UPJPII, TVP Kraków oraz Komitet Organizacyjny ŚDM 2016 podpisali list intencyjny o wzajemnej współpracy w zakresie promocji i obsługi medialnej Światowych Dni Młodzieży 2016.
- 20–21 października 2015 roku Instytut Liturgiczny zorganizował sympozjum *Psalmy jako źródło życia liturgicznego*.
- 18–20 października 2015 roku odbyły się rekolekcje akademickie *Na dobry początek!*
- 16 października 2015 roku abp Celestino Migliore – nuncjusz apostolski w Polsce został doktorem *honoris causa* naszej uczelni.
- 16 października 2015 roku odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2015/2016.
- 15 października 2015 roku Instytut Teologii Praktycznej współorganizował sympozjum *Środowisko a zdrowie psychiczne człowieka*.

- 13 października 2015 roku Instytut Pracy Socjalnej zorganizował konferencję *Profilaktyka społeczna na rzecz rozwoju*.
- 8–10 października 2015 Instytut Historii zorganizował konferencję *Jak odnieść sukces? Kariery w Europie na przestrzeni stuleci*.
- 6 października 2015 roku odbyła się konferencja *Oblicza śmierci mózgowej*.
- 30 września 2015 roku odbyła się pielgrzymka naszej wspólnoty akademickiej do Sanktuarium św. Jana Pawła II.
- 25–26 września 2015 roku odbyła się XV konferencja z cyklu *Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej na temat Godność – równość – prawa człowieka*.
- 24–26 września 2015 roku odbyła się konferencja *Język nowej ewangelizacji*.
- 10–13 września 2015 roku chór Psalmodia wziął udział w VIII Krajowym Kongresie Polskiej Federacji Pueri Cantores.

Beatyfikacja Zbigniewa Strzałkowskiego OFMConv i Michała Tomaszka OFMConv

5 grudnia 2015 roku w Chimbote (Peru) zostali beatyfikowani dwaj franciszkanie konwentualni: o. Zbigniew Strzałkowski i o. Michał Tomaszek – absolwenci Wydziału Teologicznego naszej uczelni. W uroczystości beatyfikacyjnej uczestniczyli rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak oraz bp prof. dr hab. Tadeusz Pieronek – rektor naszej uczelni w latach 1998–2004.

Są to pierwsi wyniesieni na ołtarze absolwenci Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (obecnie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie). Nasza wspólnota akademicka dziękuje za dar ich świadectwa oraz przykład głoszenia miłości Boga oraz życia tą miłością.

„Miłość jest prawdziwym świetlistym szlakiem, który przynosi życie, a nie śmierć,

który przynosi braterstwo, a nie podziały. To właśnie miłość towarzyszy człowiekowi w drodze do raju” – powiedział kard. Angelo Amato, prefekt Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych, który przewodniczył mszy świętej beatyfikacyjnej. Dziękujemy za świadectwo odważnej miłości do Boga i człowieka!

Mamy nadzieję, że postawa błogosławionych o. Zbigniewa Strzałkowskiego i o. Michała Tomaszka będzie dla nas inspiracją do dawania świadectwa wiary.

Komunikaty Senatu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

po posiedzeniu w dniu 21 września 2015

1. Powołano Papieski Uniwersytet Dzieci i Rodziców i zatwierdzono jego regulamin.
2. Zatwierdzono efekty kształcenia dla studiów podyplomowych z bioetyki, wychowania prorodzinnego, filozofii i etyki, semiologii *Symbolika w kulturze świata*, archiwistyki i bibliotekoznawstwa oraz turystyki religijnej.
3. Na wniosek Rady Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego zatwierdzono Regulamin studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku muzyka kościelna.
4. Podjęto uchwałę w sprawie zabezpieczenia środków na wkład własny w ramach kosztów niekwalifikowanych z tytułu podatku VAT projektu „Modernizacja infrastruktury naukowo-technicznej dla potrzeb innowacyjnego kształcenia i aktywizacji zawodowej w zakresie nowych mediów w społeczeństwie informacyjnym” i upoważnienia do zawarcia umowy o dofinansowanie projektu.
5. Prorektor ds. rozwoju i polityki kadrowej ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal poinformował Senat, iż zostało podpisane porozumienie w sprawie patronatu UPJPII nad Katolickim Centrum Edukacyjnym im. Świętej Rodziny Caritas Archidiecezji Krakowskiej, a w niedługim czasie zostanie podpisane takie samo porozumienie z Zespołem Szkół Katolickich Diecezji Kieleckiej w Kielcach. Prorektor przypomniał też, że podobną współpracę prowadzą poszczególne wydziały i poprosił o zachęcenie pracowników uczelni o aktywne włączenie się w to przedsięwzięcie.
6. Ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal przedstawił także Senatowi starania UPJPII o nawiązanie współpracy z Fundacją Dzieło Nowego Tysiąclecia – wysłano w tej sprawie już dwa pisma, które pozostają bez odpowiedzi. Prorektor zwrócił się z prośbą o zgłoszenie nazwisk studentów, o których objęcie pomocą stypendialną uczelnia mogłaby wnioskować.

po posiedzeniu w dniu 19 października 2015

1. Zatwierdzono znowelizowany Regulamin jednolitego systemu biblioteczno-informacyjnego UPJPII.
2. Wyrażono zgodę na nawiązanie współpracy z Instytutem Katolickim w Tuluzie i z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie oraz zatwierdzono treść porozumienia.
3. Zatwierdzono znowelizowany Regulamin przyznawania stypendiów doktoranckich oraz zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji prokajnościowej doktorantom UPJPII w Krakowie oraz aneks do tego regulaminu.
4. Zatwierdzono studencki skład Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej.
5. Prorektor ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal zwrócił się z prośbą o liczny udział pracowników i studentów w X Dniach Jana Pawła II, które odbędą się w dniach 3–5 listopada br.

po posiedzeniu w dniu 16 listopada 2015

1. Zatwierdzono porozumienie o współpracy pomiędzy UPJPII a Uniwersytetem w Zagrzebiu.
2. Zatwierdzono zmiany w komisjach senackich: w skład Komisji ds. Wspomagania Działalności Naukowej weszła dr Aleksandra Brzemię-Bonarek (za ks. dr. Andrzeja Sosnowskiego), a w skład Komisji ds. Kontaktów z Zagranicą ks. dr Andrzej Sosnowski (za dr Aleksandrę Brzemię-Bonarek).
3. Wyrażono zgodę na podjęcie przez Wydział Nauk Społecznych starań o nabycie uprawnień do prowadzenia studiów na kierunku pedagogika.
4. Podjęto uchwałę zabezpieczenia dodatkowych środków na wkład własny w ramach kosztów niekwalifikowanych z tytułu podatku VAT projektu „Modernizacja infrastruktury medialno-technicznej dla potrzeb innowacyjnego kształcenia i aktywizacji zawodowej w zakresie nowych mediów w społeczeństwie informacyjnym” realizowanego przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie i upoważnienia do zawarcia umowy o dofinansowanie projektu.

Z radością informujemy, że w konkursie **Książka Roku** ogłoszonym przez Komitet Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk na najlepszą polską publikację teologiczną laureatką za rok 2014 została trzypiętomowa antologia polskich kazań maryjnych, funeralnych i pasyjnych:

tom 1: *Kazania maryjne*, wydali i opracowali Roman Mazurkiewicz i Kazimierz Panuś;

tom 2: *Kazania funeralne*, wydali i opracowali Kazimierz Panuś i Marek Skwara;

tom 3: *Kazania pasyjne*, wydali i opracowali Janusz Gruchała i Kazimierz Panuś.

Konkurs został rozstrzygnięty na posiedzeniu Komitetu 6 listopada 2015.

Inauguracja roku akademickiego 2015/2016

tekst: Monika Wiertek

zdjęcia: Monika Winiarska

Dzień Papieża Jana Pawła II jest szczególnym świętem dla naszej wspólnoty akademickiej, której patronuje polski papież – dlatego corocznie 16 października uroczystie inaugurujemy kolejny rok akademicki. Nie inaczej było w tym roku. Po raz kolejny zabrzmiał hymn *Gaudeamus igitur*, symbolicznie otwierając najbliższe miesiące pracy i nauki.

Uroczysta inauguracja roku rozpoczęła się w kolegiacie św. Anny. Eucharystii przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz – wielki kanclerz naszej uczelni. Homilię wygłosił biskup Jan Piotrowski. Po mszy świętej wszyscy uczestnicy przeszli w orszaku do

Filharmonii Krakowskiej na dalszą część uroczystości. Złożyły się na nią przemówienie rektora, immatrykulacja studentów pierwszego roku, wystąpienie przewodniczącej Samorządu Studenckiego. Poza tradycyjnie przyznawanymi nagrodami rektora za pracę na rzecz uczelni oraz za najlepsze prace naukowe, zostały nadane szczególne oznaczenia – złote medale Zasłużony dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Z rąk rektora ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka odebrali je wcześniejsi rektorzy naszej uczelni: ks. prof. dr. hab. Adam Kubiś i ks. prof. dr. hab. Jan Maciej Dyduch, a także ks. prof. dr. hab. Jó-

zef Krzywda – wieloletni dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego oraz ks. infułat Bronisław Fidelus. Zostały także nadane medale za wieloletnią służbę przyznane przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Medale w stopniu złotym otrzymali ks. prof. dr. hab. Bronisław Jelonek, ks. prof. dr. hab. Józef Makselon oraz ks. dr. Józef Morawa. Medal srebrny otrzymał ks. dr. hab. Stanisław Wronka.

Niezwykle ważną częścią uroczystości było nadanie godności doktora honoris causa abp. Celestinowi Miglioremu – nuncjuszowi apostolskiemu w Polsce. Więcej na temat tego wydarzenia na stronie 10.

Nagrody Rektora

Nagrodę rektora za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej w minionym roku akademickim wyróżnieni otrzymali:

z Wydziału Filozoficznego

ks. dr. hab. Tadeusz Biesaga SDB, prof. UPJPII
dr Jakub Gomułka

z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego

dr hab. Włodzimierz Siedlik
ks. dr. hab. Robert Tyrła
ks. dr. Szymon Tracz

z Wydziału Nauk Społecznych

ks. dr. hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII
dr hab. Paweł Ulman
dr Katarzyna Drąg
dr Łukasz Ryszka

z Wydziału Prawa Kanonicznego

ks. dr. hab. Piotr Majer
dr Aleksandra Brzemia-Bonarek

z Wydziału Teologicznego

ks. prof. dr. hab. Jan Orzeszyna
s. dr. hab. Adelajda Sielepin CHR, prof. UPJPII
ks. dr. hab. Jan Kalniuk MS
ks. dr. Wojciech Węgrzyniak

z Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie

ks. prof. dr. hab. Antoni Żurek
ks. dr. hab. Marek Kluz

z Międzywydziałowego Studium Języków Obcych

mgr Celina Budzowska

Nagrodą rektora dla pracowników administracji wyróżnieni zostali:

mgr Michalina Betlej
mgr Rafał Bober
Jan Chmielek
s. mgr Anna Kopińska

Barbara Kowalska
 Jolanta Machnik
 Anna Nęcek
 Iwona Okońska
 Halina Pachacz
 mgr Aleksandra Parafirska
 Maria Poniewierska
 mgr Monika Połowianiuk
 mgr Barbara Skuratowicz
 mgr Sylwia Sobieraj
 mgr Małgorzata Szewczyk
 Wojciech Wróbel

**Nagrodą rektora za najlepszą pracę dyplomową
 w minionym roku akademickim wyróżnieni zostali:**

Prace doktorskie

z Wydziału Filozoficznego
 dr Katarzyna LEWANDOWSKA

z Wydziału Teologicznego
 o. dr Paweł STRUMIŁOWSKI OCist

Prace licencjackie (licencjat kościelny)

z Wydziału Prawa Kanonicznego
 ks. mgr Tomasz POTERAŁA MSC

Prace magisterskie

z Wydziału Filozoficznego
 mgr Joanna GAWĘŁDA

z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego
 mgr Florentyna PSZON
 mgr Hubert PIĄTKOWSKI
 ks. mgr Piotr PRZYBYSZ

z Wydziału Nauk Społecznych
 mgr Paula WIECZOREK
 mgr Magdalena GADAMSKA

z Wydziału Teologicznego
 ks. mgr Marek SZCZĘSNY
 ks. mgr Michał WIDERA

z Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie
 ks. mgr Jakub KUCHTA

Prace licencjackie (licencjat zawodowy)

z Wydziału Filozoficznego
 lic. Magdalena URBANIEC

z Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego
 lic. Agnieszka SKRABSKA

z Wydziału Nauk Społecznych
 lic. Damian MAK
 s. lic. Renata JURASZ CSFN
 lic. Maria MURMIŁO

Przemówienie inauguracyjne rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka

Eminencjo, Ekszelencjo Księżę Arcybiskupie Nuncjuszu, Ekszelencje, Magnificencje, Szanowni Państwo!

Rozpoczynamy nowy rok akademicki na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Inauguracja jest dla naszej społeczności uniwersyteckiej nie tylko momentem podsumowania, ale przede wszystkim dniem wyruszenia w dalszą część wspólnej podróży, której celem jest zdobywanie i przekazywanie wiedzy, rozwijanie uczelni powołanej przez św. Jana Pawła II oraz za jego przykładem – udowodnienie, że możliwe jest połączenie dorobku myśli ludzkiej z prawdami wiary. Przez miniony rok akademicki, pierwszy rok mojej kadencji jako rektora, przeszliśmy daleką drogę, o której teraz chciałbym powiedzieć kilka słów.

Najważniejszym wydarzeniem ostatnich miesięcy było nadanie godności doktora *honoris causa* papieżowi emerytowi Benedyktowi XVI przez nasz uniwersytet i Akademię Muzyczną w Krakowie. W ten sposób wyraziliśmy ojcu świętemu hołd i wdzięczność za jego głębokie, niezwykle cenne dla teologicznej refleksji nauczanie o muzyce, a także troskę o naszą uczelnię. Nasz uniwersytet przyznał także tytuł doktora *honoris causa* profesorowi Eliemu Wieselowi – pisarzowi oraz Laureatowi Pokojowej Nagrody Nobla. Do najważniejszych wydarzeń tego roku akademickiego należeć będzie nadanie honorowego doktoratu Księdzu Arcybiskupowi Nuncjuszowi Celestino Miglioremu.

Poprzedni rok akademicki był czasem wyjątkowej pracy dla całej naszej wspólnoty akademickiej. To pierwszy rok działalności Wydziału Prawa Kanonicznego, Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości, telewizji JP2TV. Przez ten rok rozwijały się wszystkie jednostki naszej uczelni i organizacje studenckie. Kontynuujemy starania o otwarcie nowych kierunków studiów: jednolitych studiów magisterskich z prawa kanonicznego oraz studiów trzeciego stopnia z dziedziny nauk o mediach i nauk o rodzinie. Nasza uczelnia podpisała wiele umów o współpracy międzynarodowej. Zorganizowanych zostało wiele interesujących konferencji naukowych. W minionym roku akademickim nasz uniwersytet był głównym organizatorem Dni Tischnerowskich i Dni Jana Pawła II, tradycyjnie też współorganizował konferencję *Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej*. Studenci korzystają z profesjonalnie wyposażonego studia telewizyjnego, pracowni do nauki języków obcych oraz e-learningu. Stworzyliśmy dla naszych studentów siłownię, a obecnie trwają prace nad modernizacją studia radiowego i budową pomieszczeń multimedialnych. Rozwija się nasza współpraca z programem Erasmus+ i coraz więcej naszych pracowników oraz studentów z niego korzysta. Utworzyliśmy Repozytorium cyfrowe upowszechniające dorobek naukowy naszych pracowników. Rozpoczął działalność Papieski Uniwersytet Dzieci i Rodziców. Wiele czasu trzeba by, żeby wymienić wszystkie osiągnięcia i sukcesy naszych pracowników oraz studentów. Dlatego dzisiaj chciałbym wyrazić wdzięczność wszystkim Państwu za zaangażowanie i troskę o naszą *Alma Mater*.

Pracownikom naukowym i dydaktycznym jestem wdzięczny za wkład w rozwój wszystkich wydziałów, za organizację konferencji naukowych, starania o tworzenie nowych kierunków studiów, uruchomienie nowych studiów podyplomowych. Dziękuję Państwu za zaangażowanie w prowadzenie zajęć dydaktycznych, za pasję, z jaką podchodzicie do swojej pracy, za życzliwość w stosunku do studentów. Gratuluję wszystkich sukcesów – zarówno tych naukowych i dydaktycznych, jak i tych w pozyskiwaniu grantów, dzięki którym nasza uczelnia może się rozwijać.

Dziękuję także

– pracownikom Biblioteki za pomoc w upowszechnianiu dorobku naukowego oraz badań prowadzonych na uniwersytecie, zwłaszcza za pomocą Biblioteki Cyfrowej i za aktywny udział w życiu kulturalnym i naukowym uczelni;

– Wydawnictwu Naukowemu za upowszechnianie wiedzy powstałej na naszym uniwersytecie, także za pomocą platformy czasopism;

– pracownikom administracji za codzienną sumienną pracę, cierpliwość, wyrozumiałość i zaangażowanie wkładane w działania na rzecz naszej uczelni, bez których nie mogłaby ona funkcjonować.

W szczególny sposób dziękuję tym z Państwa, dla których nasza uczelnia to coś więcej niż tylko miejsce pracy i nauki. Wiem, że w środowisku akademickim naszej uczelni tkwią wielkie możliwości, które chcę razem z Państwem odkrywać i je wspierać.

Dziękuję studentom za wszystkie cenne inicjatywy, za zapal do podejmowania nowych wyzwań, za reprezentowanie uczelni podczas różnych wydarzeń naukowo-kulturalnych, ale także codziennie wśród swoich bliskich i znajomych. Mam nadzieję, że nie zabraknie Wam energii do nauki i podejmowania nowych wyzwań.

Szanowni Państwo!

Przed nami nowy rok, który niesie ze sobą wiele ważnych wyzwań i zadań. Jednak w ferworze codziennych obowiązków nie możemy zapominać także o duchowych przeżyciach,

które nas czekają. W tym roku zostaną beatyfikowani dwaj nasi absolwenci – studzy Boży Zbigniew Strzałkowski i Michał Tomaszek – franciszkanie, którzy zginęli za wiarę w Peru i na których nagrobkach zostały umieszczone inskrypcje: „Mocni w wierze, płonący miłością, posłańcy pokoju aż do męczeństwa”. Te słowa powinny stanowić pewnego rodzaju wyzwanie dla całej naszej wspólnoty akademickiej. Trzeba pamiętać, że łacińskie słowo *martyr* oznacza zarówno „męczennik”, jak i „świadek”. Beatyfikacja naszych absolwentów – franciszkanów niech będzie zachętą dla naszej wspólnoty akademickiej do dawania świadectwa odważnego życia według wartości i obrony ich – także w swoim życiu zawodowym i pracy naukowej.

Kolejnym dużym wyzwaniem w tym roku akademickim będą Światowe Dni Młodzieży w Krakowie. Mam głęboką nadzieję, że wszyscy pracownicy i studenci jedyne w Polsce uniwersytetu papieskiego aktywnie włączymy się w to wyjątkowe wydarzenie.

Szanowni Państwo!

Nad portalem głównego budynku naszego uniwersytetu widnieje wyryta łacińska sentencja *Nil est in homine bona mente melius*, co oznacza: „Nie ma nic w człowieku lepszego nad rozum”. Zdanie to zostało zacytowane przez świętego Jana Pawła II w jego orędziu do świata polskiej nauki w 1997 roku tam, gdzie dopiero co wspólnie uczestniczyliśmy w inauguracyjnej mszy świętej – w krakowskiej kolegiacie św. Anny. W wystąpieniu tym papież mocno podkreślał konieczność łączenia dorobku myśli ludzkiej z prawdami wiary. Święty Jan Paweł II był głęboko przekonany, że harmonijna relacja między wiarą a rozumem jest możliwa. W świetle jego nauczania widać podkreślenie pozytywnej roli, jaką odgrywa Kościół w dziedzinie kultury i nauki, oraz potrzeby stałego rozwoju naszego papieskiego Uniwersytetu.

Czcigodni Państwo, rok akademicki 2015/2016 uważam za otwarty.

Quod bonum, felix, faustum fortunatumque sit.

Abp Celestino Migliore doktorem *honoris causa* UPJPII

tekst: Monika Wiertek

zdjęcia: Monika Winiarska, Tadeusz Warczak

W piątek 16 października br., podczas uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie nadał godność doktora *honoris causa* abp. Celestinowi Miglioremu – nuncjuszowi apostolskiemu w Polsce. Uroczystość miała miejsce w Filharmonii Krakowskiej.

Senat uczelni zdecydował o przyznaniu tytułu doktora *honoris causa* w szczególności za:

- kompetentne reprezentowanie Biskupa Rzymskiego oraz Stolicy Apostolskiej na forum międzynarodowym w poczuciu odpowiedzialności za dobro wspólne oraz godność każdego człowieka;
- ważne oraz znaczące wystąpienia na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych, które ukazują jasny oraz czytelny głos Magisterium Biskupa Rzymskie-

go oraz Stolicy Apostolskiej w obronie najważniejszych wartości;

- chętny i czynny udział w różnych konferencjach oraz zjazdach naukowych;
- żywe i twórcze, a także mądre oraz odpowiedzialne współdziałanie na rzecz Kościoła katolickiego w Polsce, jego należnego funkcjonowania instytucjonalnego, wraz z promowaniem dokumentów papieskich w Kościele lokalnym;
- wyróżniające wypełnianie od pięciu lat zadań nuncjusza apostolskiego w Polsce, przez co Arcybiskup dr Celestino Migliore wpływa niewątpliwie znacząco, swoją gruntowną wiedzą oraz zdobytym doświadczeniem – jako wybitna postać dyplomacji watykańskiej – na kształtowanie współczesnych relacji państwo – Kościół, przede wszystkim w aspekcie dobra wspólnego.

Recenzentami w postępowaniu o nadanie doktoratu honorowego byli ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut (UPJPII) oraz ks. prof. dr hab. Henryk Stawniak (UKSW). Laudatorem został ks. prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch.

Dziękujemy Księdzu Arcybiskupowi, że uczynił nam ten zaszczyt i przyjął tytuł doktora *honoris causa* naszej uczelni. Jesteśmy przekonani, że nasza dalsza współpraca będzie się nieustannie rozwijać.

Lectio magistralis abp. Celestina Migliorego **Format społeczny jako przestrzeń życia w relacji z innymi i transcendencją**

Przeżywana obecnie tragiczna i nasilona fala migracji do Europy dołącza do ciągu licznych kryzysów, które trapią nasz kontynent i cały świat. „To nie jest Europa!” – zawołał przewodniczący Komisji Europejskiej zaniepokojony niezdecydowaniem, a nawet stawianiem murów w celu zatrzymania napływu ludzi uciekających przed wojną lub prześladowaniem religijnym czy politycznym. Sekretarz Organizacji Narodów Zjednoczonych skomentował to słowami, że „nie jest to kryzys liczb, ale solidarności”. Papież Franciszek zwrócił się ze spontanicznym apelem do wspólnot katolickich, prosząc je o przyjmowanie uchodźców. Ktoś przyrównał ten masowy napływ ludzi do wydarzeń, które w podręcznikach historii, z których uczyłem się pięćdziesiąt lat temu, były nazywane „barbarzyńskimi najazdami z północy”. Tymczasem obecnie kierunek wędrówki jest odwrotny, bo migranci napływają przede wszystkim z południa. Z biegiem czasu poprawność polityczna wpłynęła na stosowaną terminologię, nazywając najazdy znane z dawnej historii wielką wędrówką ludów z północy. Istota tamtych zmian migracyjnych była następująca: w czasie słabości – żeby nie powiedzieć dekadencji – kulturowej, społecznej i politycznej obszarów zdominowanych przez Imperium Rzymskie, często przy użyciu siły zbrojnej, ludy z północy i wschodu Europy ulokowały się w nowych miejscach i miały swój udział w budowaniu nowego społeczeństwa.

Kościół, który – zarówno wtedy, jak i dziś – nie jest zamknięty w granicach państw i kultur, miał ogromny wkład w integrację

ludów i formowanie nowego społeczeństwa i nowej kultury. Na obszarach objętych silnymi ruchami migracyjnymi w ostatnich pięćdziesięciu latach – tak w Europie, jak i w Ameryce – widoczny jest ich duży wpływ kulturowy.

Przemieszczanie się milionów muzułmanów i mieszkańców Afryki w kierunku Europy oraz mieszkańców krajów hiszpańskojęzycznych do Stanów Zjednoczonych zapoczątkowało przemiany kulturowe na tych kontynentach. Często w odbiorze indywidualnym, a także w zbiorowej świadomości, obecność imigrantów była postrzegana jako pewne zagrożenie. Z biegiem lat coraz częściej pojawiały się debaty na temat społeczeństwa wielokulturowego, praw migrantów, tolerancji i nacjonalizmów, rozróżnienia między migracją ekonomiczną, polityczną czy etniczną, zróżnicowania między uchodźcą, osobą wysiedloną czy wnioskującą o azyl.

Mimo trudności, braku konsekwencji, epizodów negacji i przemocy dokonał się gigantyczny postęp w poszukiwaniu rozwiązań prawnych na poziomach krajowych i w skali międzynarodowej. Dalsze kroki są jeszcze potrzebne, i to pilnie potrzebne.

Patrząc na przykład na nasz kontynent, zauważamy, że europejska konstrukcja konstytucyjna kieruje rządy w stronę przewycięzania partykularyzmów narodowych. Ustawy krajowe coraz bardziej przystają do wizji ponadnarodowej. Dzisiejsza demokracja kroczy do przodu razem z coraz nowszymi

i często nieznanymi wcześniej potrzebami obywateli i przybyszów, którzy przemierzają nasz kontynent albo się na nim zdomawiają. Jednak ten postępek nie stawia czoła temu, co istotne, przebiega obok tego.

Co więc jest istotne? Wyartykułowali to między innymi brytyjski historyk Arnold Toynbee i szkocki filozof Alasdair MacIntyre. Toynbee w swoim *Studium historii* utrzymuje, że upadek jakiegokolwiek cywilizacji nie jest powodowany jedynie przez czynniki zewnętrzne, ale zasadniczy wpływ ma na to wewnętrzna dezintegracja kultury. MacIntyre w swoim *Dziedziectwie cnoty*, nawiązując do sytuacji schyłku Imperium Rzymskiego, twierdzi, że barbarzyńcami nie są tylko ci, którzy naruszają granice i napływają do naszych krajów, ale przede wszystkim ci, którzy w obrębie naszych społeczeństw i kultur podkopują je propagowanymi i praktykowanymi przez siebie ideami libertyńskimi. Napisał nawet – przed prawie pięćdziesięciu laty – że „barbarzyńcy nie gromadzą się u naszych granic; oni od pewnego już czasu sprawują nad nami władzę”¹.

Na jakiej podstawie możemy twierdzić, że Europejczycy stali się barbarzyńcami dla siebie samych, w tym sensie, że zaminowali – i ciągle to czynią – fundamenty swojej własnej kultury? Potwierdzają to liczne analizy, choć być może z przesadą opisują i opłakują dryfowanie naszego współczesnego społeczeństwa, kładąc większy akcent na *pars destruens* niż na *pars construens*; narzekanie niż wysiłek pozytywnego myślenia, a przede wszystkim przeciwdziałania. Dlatego też ograniczę się do przypomnienia rzeczowego i dalekowzrocznego spojrzenia na współczesną rzeczywistość ostatnich papieży, w którym znajdujemy przede wszystkim *pars construens*.

W szczególności myślę o spotkaniu Jana Pawła II z euro-parlamentarzystami w Strasburgu w 1988 roku². W swoim przemówieniu papież mówił, że wyzwanie dla współczesnego ducha europejskiego ma charakter głównie antropologiczny. Innymi słowy, że koncepcja człowieka dotycząca jego samego charakteryzuje się silnym i absolutnym subiektywizmem; zamknięciem immanentnym; walką o autonomię nauk ścisłych, prawa, technologii, ekonomii całkowicie wolną od etyki i antropologicznych racji działania; relatywizmem w stosunku

do prawdy. Papież Jan Paweł II był przenikliwy i stał w krytyce złych prądów, ale dużo więcej czasu, energii i autorytetu moralnego spożytkował na *pars construens*, na wyznaczanie nowych horyzontów myśli i działania, przyczyniających się do przezwyciężenia istniejącego impasu. W tej perspektywie można rozumieć nową ewangelizację także jako drogę wyjścia i przezwyciężenia impasu płynącego z faktu, że rozum zachwyił się sam sobą. Gdy wyrażamy nasze słuszne uznanie dla ogromnie bogatego nauczania Jana Pawła II, nasz szacunek powinniśmy mierzyć przede wszystkim poziomem przyjęcia nauczania i impulsów, jakie nam pozostawił w tej materii.

W podobnym tonie mówił o fundamentach etycznych wyborów społecznych i politycznych papież Benedykt podczas przemówienia w Westminster. „Jeśli zasady moralne – przypominał – leżące u podstaw procesu demokratycznego same nie są określane przez nic bardziej trwałego niż społeczny konsensus, wówczas kruchość owego procesu staje się aż nazbyt oczywista. Tu tkwi rzeczywiste wyzwanie dla demokracji”³. Dalej zasugerował, że „świat rozumu i świat wiary – świat świeckości racjonalnej i świat wiary religijnej – potrzebują sobie wzajemnie i nie powinny się obawiać podjęcia głębokiego i stałego dialogu dla dobra naszej cywilizacji”⁴. W siedzibie Bundestagu zauważył: „Na podstawie przekonania o istnieniu Boga Stwórcy rozwinięto ideę praw człowieka, ideę równości wszystkich ludzi wobec prawa, rozumienie nienaruszalności godności ludzkiej w każdej pojedynczej osobie oraz świadomość odpowiedzialności ludzi za ich działanie. To przeświad-

¹ A. MacIntyre, *After virtue. A study in moral theory*, London 1985, s. 263; tłum. pol. za: *Dziedziectwo cnoty. Studium z teorii moralności*, tłum. A. Chmielewski, Warszawa 1996, s. 466.

² Zob. Jan Paweł II, Przemówienie w Parlamencie Europejskim, Strasburg, 11 października 1988 (tłum. własne).

³ Benedykt XVI, Spotkanie z przedstawicielami władz cywilnych, Westminster Hall, 17 września 2010 (tłum. własne).

⁴ Tamże.

czenie o rozumie tworzy naszą pamięć kulturową. Jej ignorowanie lub traktowanie jej tylko jako przeszłości byłoby amputowaniem naszej kultury w jej integralności i pozbawiałoby ją jej całokształtu¹.

W encyklice *Evangelii gaudium* papież Franciszek identyfikuje niektóre wyzwania dzisiejszego świata, związane z ekonomią wykluczenia, kultem pieniądza, który rządzi, zamiast służyć, nierównością generującą przemoc, ze wzrastającą deformacją etyczną, będącą następstwem negacji transcendencji. Formuluje też swoje propozycje, przywołując sprawdzone i skuteczne maksymy filozoficzne i praktyczne: czas jest ważniejszy niż przestrzeń, jedność ważniejsza niż konflikty, rzeczywistość ważniejsza od idei, całość ważniejsza niż część².

Jak już wspominałem, historii nie buduje się na lamentach, mniej czy bardziej świadomych, skoncentrowanych na bolączkach współczesnego świata. Wprost przeciwnie, konieczne jest przywrócenie wagi i treści kryteriom etycznym i społecznym, które zostały pozbawione sensu czy też zakłamane przez zręczne zabiegi semantyczne. „Nie czekamy na Godota, lecz na kogoś innego, na kolejnego – bez wątpienia bardzo odmiennego – św. Benedykta³, napisał przed laty MacIntyre w *Dziedzictwie cnoty*. Był więc ktoś – jak św. Benedykt – kto budował formy lokalnych społeczności strzegących cywilizacji, życia moralnego i intelektualnego przed nadchodzącymi ciemnymi wiekami. To jest karta historii, która także nam może wskazać dobrą drogę.

Pilną koniecznością nadania nowego i kreatywnego sensu dawnym i założycielskim dla naszej cywilizacji koncepcjom można wyczytać w każdym wystąpieniu – formalnym lub mniej formalnym, jak na przykład codzienne homilie – papieża Franciszka. Jest to przykładem na to, jak inteligentne magisterium chrześcijańskie, oświecone wiarą i pokrzepione medytacją słowa Bożego, jest w stanie ukazać idealną perspektywę, w której mogą się rodzić i rozwijać myśl i działanie społeczne i polityczne ludzi. To jest ta fundamentalna zasada relacyjności, która rządzi wszystkim, co stworzone; format społeczny, otwarty na Boga i ludzi.

Dopiero co papież Franciszek przemawiał na współczesnym areopagu, jakim jest Zgromadzenie Ogólne Organizacji Nar-

dów Zjednoczonych. Znalazł się w sytuacji nie tak bardzo różnej od tej, jakiej mniej więcej dwa tysiące lat temu doświadczył św. Paweł na ateńskim Areopagu⁴. Wśród głów państw i szefów rządów znajdujących się na sali znalazł dobrą wolę i wysiłek wielu, którzy – choć z różnych punktów wyjścia – starali się znaleźć rozwiązanie dzisiejszych problemów.

Ogólnie mówiąc, ta dobra wola i wysiłek opierają się na wspólnym przekonaniu nie tylko o przydatności techniki do rozwiązywania problemów, ale także o jej autonomii. W takiej perspektywie wielcy tego świata podpisali w owych dniach Agendę Zrównoważonego Rozwoju 2030, w której zapisano 17 filarów i całą masę wskaźników mających na celu ocenę stopnia osiągnięcia zrównoważonego rozwoju⁵.

Papież Franciszek nie wchodził w ocenę etyczną tego projektu⁶, ale po prostu przyznał, że „bez uznania pewnych nieusuwalnych naturalnych ograniczeń etycznych i bez natychmiastowej realizacji owych filarów integralnego ludzkiego rozwoju [czyli – jak my możemy dopowiedzieć: wartości transcendencji, zasady relacyjności i wzajemności] ideał [...] popierania postępu społecznego i poprawy warunków życia w większej wolności (Karta Narodów Zjednoczonych, preambuła) może się stać nieosiągalnym mirażem lub, co gorsza, pustymi słowami, służącymi za pretekst do wszelkich nadużyć i korupcji albo do

⁴ Dz 17, 18–34.

⁵ Zrównoważony rozwój opiera się na trzech zasadniczych komponentach: zrównoważeniu ekonomicznym, rozumianym jako zdolność do generowania przychodu i pracy, jako środki utrzymania ludzkości; zrównoważeniu społecznym, ukierunkowanym na zapewnienie warunków dla dobrostanu ludzi (bezpieczeństwo, zdrowie, edukacja, demokracja, uczestnictwo, sprawiedliwość), równomiernie rozłożonego w obrębie klas i rodzajów; zrównoważeniu środowiskowym, rozumianym jako zdolność do utrzymania jakości i reprodukcyjności zasobów naturalnych. Łączne potraktowanie tych trzech komponentów idealnie wyznacza **zrównoważony rozwój**.

⁶ Są autorzy, którzy widzą w tym programie – w którym nie ma żadnego odniesienia do transcendencji i godności przynależnej człowiekowi – a przede wszystkim w jego aspiracjach do wyłączności świecką etykę, „która «równoważy» interesy ludzi i planety, absolutyzuje zrównoważony rozwój, czyniąc go uniwersalną zasadą [...]». Zrównoważony rozwój – zestaw norm politycznych opracowanych przez ekspertów i wprowadzonych pod ich przewodnictwem – staje się zatem jednoczącą zasadą ludzkości w XXI wieku. Tworzy światowy *Pax Romana*, zapewniając obywatelom całego świata wspólne cele, wspólny język i etykę. Zjednoczenie świata poprzez zrównoważony rozwój jest więc globalistyczne, lokalne (wyraża chęć lokalnego zastosowania norm pochodzących z góry) i konstruktywne. Odbywa się pod sztandarem ONZ i wykorzystuje głównie specjalistów od globalnego zarządzania, których władza polityczna i kontrola nad światem znacząco rośnie w miarę lokalnego wdrażania stworzonych przez nich norm” (M. A. Peeters, *Interactive Information Services (IIS)*, Raport 305, 3 czerwca 2015).

¹ Benedykt XVI, *Wizyta w Bundestagu*, Berlin, 22 września 2011 (tłum. własne).

² Zob. Franciszek, adhort. apost. *Evangelii gaudium*, 24 listopada 2013.

³ A. MacIntyre, *After virtue...*, dz. cyt., s. 466.

promowania kolonizacji ideologicznej przez narzucenie amoralnych wzorców i stylów życia, obcych tożsamości narodów, a w ostatecznym rachunku nieodpowiedzialnych”¹.

Papież Franciszek inspirował kobiety i mężczyzn, wspólnoty i społeczności, ludzi dobrej woli do stawiania czoła różnorodnym sytuacjom kryzysowym, pojawiającym się w dzisiejszym świecie, ogniskującym się w jednym zasadniczym kryzysie antropologicznym, na płaszczyźnie spraw społecznych i relacji międzyludzkich, mających aspekt wartościowy w odniesieniu do Boga i horyzontalny w odniesieniu do innych ludzi.

Gdy papież Franciszek mówi o centralnym miejscu osób ubogich, w których odnajdujemy „ciało Chrystusa”², nie upra-

wia łatwego pauperyzmu, ale interpretuje rzeczywistość ludzką w świetle Chrystusa, który uczynił ją swoją, czyniąc ludzi dziećmi Boga, a przez to braćmi i siostrami między sobą. Ta wizja człowieka, widzianego w świetle Chrystusa, pokazała swoją wielką wartość krytyczną, a jednocześnie swój walor naprawczy i konstruktywny w stosunku do zawirowań antropologicznych dzisiejszej kultury, jak również odnośnie do przejawów niesprawiedliwości, konfliktów, przemocy i dyskryminacji.

Jak mi się wydaje, w tej perspektywie także ośrodki akademickie, wychowawcze i formacyjne, o charakterze chrześcijańskim, katolickim, powinny wypracowywać nowe, kreatywne i programowe wizje świata, dając tym samym swój wkład w budowanie świata, w którym lepiej się żyje. I tego też życzę Uniwersytetowi Papieskiemu Jana Pawła II w Krakowie, który dziś zaszczycił mnie nadaniem swego najwyższego odznaczenia.

¹ Franciszek, Spotkanie z przedstawicielami Zgromadzenia Ogólnego ONZ, Nowy Jork, 25 września 2015 (tłum. własne).

² Franciszek, Czuwanie przed Uroczystością Zesłania Ducha Świętego wraz z członkami ruchów, nowych wspólnot i stowarzyszeń kościelnych, plac św. Piotra, 18 maja 2013, *passim* (tłum. własne).

Poświęcenie tablicy pamięci Jana Długosza

tekst: Monika Wiertek

zdjęcia: Monika Winiarska

Rok 2015 został ogłoszony przez Sejm RP Rokiem Długosza. Przez ten czas odbyło się wiele konferencji naukowych i spotkań poświęconych osobie tego wielkiego kronikarza, dobrodzieja Kościoła krakowskiego, mecenasa nauki oraz wychowawcy synów królewskich. Zakończenie tych obchodów odbyło się 28 listopada br. Najpierw została odprawiona Eucharystia w kościele na Skałce, gdzie Jan Długosz został pochowany. Mszy świętej przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz, a homilię wygłosił bp Grzegorz Ryś. Następnie wszyscy uczestnicy uroczystości udali się do Domu Długosza – czyli kamienicy przy ul. Kanoniczej 25, która obecnie jest główną siedzibą naszej uczelni. Dziejopisarz żył w niej przez 50 lat i tu

napisał swoje słynne *Roczniki, czyli kroniki Królestwa Polskiego*.

Tutaj nastąpił bardzo znaczący akt – odsłonięcie oraz poświęcenie tablicy pamiątkowej upamiętniającej postać Jana Długosza. Odsłonięcia dokonali rektor ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak, kard. Sta-

niśław Dziwisz – wielki kanclerz UPJPII oraz artysta rzeźbiarz Andrzej Zwolak – projektant i twórca tablicy. Podczas poświęcenia jej ksiądz kardynał powiedział: „Jesteśmy dłużnikami wobec wszystkich tych, którzy na różnych drogach życia słowem i przykładem kształtowali naszą osobowość, uczyli nas miłości i oddania braciom. Takim nauczycielem, pasterzem i Polakiem był Jan Długosz. Dlatego zgromadziliśmy się tutaj, aby w naszych sercach i w brązowej tablicy utrwalić pamięć o Janie Długoszu – wielkim patriotcie, gorliwym badaczu dziejów swojego narodu, mecenasie nauki, który całe życie poświęcił Bogu, Kościołowi katolickiemu i narodowi polskiemu”.

Po złożeniu kwiatów uczestnicy udali się do Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie odbyło się zakończenie uroczystości.

Porozumienia zawarte przez UPJPII w 2015 roku

tekst: pracownicy CNBiWM

zdjęcia: Justyna Kastelik

Podnoszenie jakości kształcenia stawia przed uczelnią m.in. wymóg współpracy międzynarodowej i krajowej. Dlatego Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie podejmuje

działania zmierzające do podpisania porozumień z nowymi jednostkami zagranicznymi i krajowymi, co zainicjuje szeroko rozumianą współpracę.

Porozumienia z uczelniami zagranicznymi

Zgodnie ze Statutem UPJPII (par. 27, pkt. 15) projekty umów o stałą współpracę naukową, dydaktyczną i wydawniczą z uczelniami i innym jednostkami naukowowo-badawczymi zatwierdza Senat na wniosek Rektora, a następnie zatwierdza i podpisuje je wraz z Rektorem Wielki Kanclerz. W roku 2015 UPJPII podpisał porozumienia o współpracy z następującymi uczelniami zagranicznymi: Uniwersytet Konstantyna Filozofa

w Nitrze, Uniwersytet w Splicie, Akademia Teologiczno-Filozoficzna Brixen/Bressanone w Bressanone, Uniwersytet Papieski w Salamance, The Russian Christian Academy for the Humanities w Petersburgu, Instytut Katolicki w Tuluzie, Uniwersytet w Zagrzebiu, Hrvatsko Katoličko Sveučilišta w Zagrzebiu, Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie, Uniwersytet Sulchan Saba Orbeliani w Tbilisi.

PWSZ i Instytut Dialogu Międzykulturowego

W 2015 roku UPJPII podpisał również porozumienia o współpracy z krajowymi jednostkami: Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie oraz z Instytutem Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie.

Ostatni wykład ks. prof. Andrzeja Baczyńskiego

1 grudnia 2015 roku po długiej i ciężkiej chorobie odszedł od nas do Pana ks. prof. dr hab. Andrzej Baczyński – prodiakan Wydziału Nauk Społecznych, współzałożyciel i wielokrotnie nagradzany kierownik Redakcji Programów Katolickich TVP, kapelan Ojca Świętego, kanonik Kapituły św. Floriana w Krakowie. Msza święta żałobna została odprawiona w piątek 4 grudnia br. w kościele św. Floriana, msza święta pogrzebowa odbyła się w sobotę 5 grudnia br. w kościele Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Bibicach.

Ksiądz Profesor na zawsze zostanie w sercach oraz pamięci naszej wspólnoty akademickiej i z wdzięcznością będziemy odczytywali karty, które zapisał w historii naszej uczelni. Pragniemy uczcić Jego pamięć poprzez publikację wspomnień Jego przyjaciół i współpracowników.

Ks. prof. dr hab. Andrzej Baczyński – od 1990 roku współzałożyciel, redaktor i kierownik Redakcji Programów Katolickich TVP w Krakowie, autor i współautor około tysiąca programów telewizyjnych i kilkudziesięciu filmów dokumentalnych, wielokrotnie nagradzany. Współtworzył i komentował transmisje wielu pielgrzymek Ojca Świętego Jana Pawła II oraz Benedykta XVI do Polski. Był redaktorem i komentatorem cotygodniowych

transmisji mszy świętych z Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Krakowie Łagiewnikach na antenę TVP Kraków oraz TVP1, a także okazjnie z różnych miejsc archidiecezji krakowskiej na antenę TV Polonia. Zrealizował wiele filmów w różnych zakątkach świata: w Europie, na Ukrainie, w Kanadzie, na Dominikanie, w Izraelu, Jordanii, Palestynie. Autor kilku książek o tematyce medialnej, profesor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, kapelan Ojca Świętego, kanonik Kapituły Kolegiackiej przy bazylice św. Floriana w Krakowie, kierownik podyplomowego studium dziennikarskiego UPJPII, prodiakan Wydziału Nauk Społecznych UPJPII.

Homilia wygłoszona przez ks. prof. dr hab. Michała Drożdża – dyrektora Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej podczas mszy świętej pogrzebowej w Bibicach

„Brat twój zmartwychwstanie. Wierzysz w to?” – tak pyta Jezus Martę w obliczu śmierci jej brata Łazarza, i pyta nas: „Ja jestem zmartwychwstanie i życie, wierzysz w to?”

Wierzmy, że nasz Brat Ksiądz Andrzej Baczyński żyje. Mówimy o naszym Kapłanie, Bracie, Wujku, Profesorze, Dziennikarzu, Koleździe i Przyjacielu w czasie teraźniejszym. On nie tylko żyje w naszej pamięci, w naszych sercach, w tych wspaniałych i dobrych dziełach, które czynił i które nam zostawił w darze. On żyje i jest z nami nadal nie tylko w tym pięknym świadectwie dobrego człowieka, wiernego ucznia Jezusa i gorliwego kapłana. Ksiądz Andrzej żyje na drugim brzegu życia, Pan życia i śmierci zaprosił go do siebie. Św. Andrzej Apostoł kilka godzin po dniu Jego imienin przyprowadził go do Jezusa, tak jak kiedyś to uczynił nad jeziorem galilejskim ze swoim bratem Szymonem – Piotrem.

Po ludzku cisną się nam do oczu łzy pożegnania i wdzięczności, raz jeszcze przywołujemy ludzką prawdę wyrażoną przez poetę: „Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą”. Każde odejście kogoś kochanego i bliskiego jest nie w porę i nie w czas. I nie wstydzimy się tego ludzkiego smutku, tej powagi pożegnania. Nie wstydzimy się tych łez żalu, życzliwości, miłości, jakie są znakiem naszej gorącej wdzięczności Tobie, Drogi Księżu Andrzeju, za Twoją delikatność i pokorę, za Twoją emanującą dobroć, za Twoje piękne kapłaństwo, bo takim byłeś i jesteś: Przyjacielem Boga i Przyjacielem człowieka. Nosimy to wszystko w naszych sercach, w naszej pamięci, i takim w nas pozostaniesz.

Tyle jest tego dobra i miłości, za które chcemy Ci, Drogi Księżu Andrzeju, podziękować, w ciszy, w sumieniu, przed Bogiem. Tę ludzką wdzięczność łączymy z Bożym dziękczynieniem w tej Eucharystii, dziękczynieniem Bogu za Twój dar życia, które wypełniałeś mądrością, dobrocią i miłością w kapłańskiej posłudze, w profesorskim zaangażowaniu, w dziennikarsko-medialnej służbie, wychodząc naprzeciw potrzebom ludzi, których Bóg stawiał na Twojej drodze życia. Włą-

czamy się całym sercem w to podziękowanie Księdza Kardynała, który wczoraj i dziś przewodniczył żałobnej Eucharystii, bo zaprawdę godne to i sprawiedliwe jest dziękować.

Takie pozostawiłeś nam świadectwo życia. Niech Twoje życie dziś do nas raz jeszcze przemówi i niech nas dotknie, poruszy i przybliży do Boga. Niech przybliży nas do Boga Twoje świadectwo cierpienia.

Rzadko pytał głośno w swojej chorobie „dlaczego?”. Częściej dało się słyszeć: „Widocznie taka jest wola Boża”. Ale kiedy było coraz trudniej, usuwał się w cień, by nie pokazywać, jak cierpi. Św. Jan Paweł II, którego Ksiądz Andrzej był szczególnym czcicielem, napisał w *Liście do chorych*, że człowiek w swoim cierpieniu pozostaje nietykającą tajemnicą. I niech to cierpienie Księdza Andrzeja – tak jak sam chciał – pozostanie nietykającą tajemnicą Boga, Jego samego i Jego najbliższej rodziny, u której znalazł, jak zawsze, ale w tych godzinach cierpienia szczególnie, kochający dom. A nam trzeba docenić i podziękować wszystkim, którzy wobec tej nietykanej tajemnicy ludzkiego cierpienia otwierali swoje serca z miłością, troską i opieką wobec niego.

Św. Jan Paweł II w swoim *Testamencie* napisanym w roku 1982, w rok po zamachu na swoje życie, napisał: „Tym głębiej czuję, że znajduję się całkowicie w Bożych Rękach – i pozostaję nadal do dyspozycji mojego Pana, powierzając się Mu w Jego Niepokalanej Matce”. A w swoich notatkach rekolekcyjnych wiele razy zapisał: „Jestem bardzo w rękach Bożych”. Jesteśmy wszyscy w rękach Bożych. Ksiądz Andrzej powierzył się z ufnością w te Boże ręce. Przed ostatnią operacją modlił się na głos wobec swoich bliskich: „Jezu zmiłuj się nademną, Jezu ufam Tobie, co ma być, to będzie”.

Niech Jego życie uczy nas zaufania Bogu i otwarcia się na Jego miłosierdzie. A Jezus Mu już wcześniej zaufał, obdarowując Go łaską Bożego dziecka, powołując go do kapłaństwa. Pracował gorliwie jako kapłan w parafiach: Bielsko-Biała Leszczyny, Skawina, Kraków Piaski Nowe, a potem poświęcał się pracy medialnej i uniwersyteckiej, ale nie przestał z własnej kapłańskiej gorliwości

posługiwać jako kapłan profesor w parafii św. Floriana w Krakowie. A często po wykładach czy transmisjach wracał do konfesjonau, by przez Jego posługę sakramentalną ikra miłosierdzia dotykała ludzkie serca. Cieszył się z tego, że mieszka na plebanii, w której mieszkał św. Jan Paweł II. Podarował naszemu instytutowi piękny obraz naszego świętego Patrona, wspominał ze wzruszeniem osobisty wywiad telewizyjny z Janem Pawłem II przeprowadzony w Watykanie. Starał się chodzić śladami św. Jana Pawła II nie tylko z kamerą, związany z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia, ze św. s. Faustyną jak kapłan miłosierdzia, który wsłuchał się w słowa świętego wypowiedziane, w czasie mszy świętej konsekracji Bazyliki Bożego Miłosierdzia: „Niech to przesłanie rozchodzi się z tego miejsca na całą naszą umiłowaną Ojczyznę i na cały Świat. Niech się spełnia zobowiązująca obietnica Pana Jezusa, że stąd ma wyjść «iskra, która przygotowuje świat na ostateczne Jego przyjście» (Dzienniczek, 1732). Trzeba tę iskrę Bożej łaski rozniecać. Trzeba przekazywać światu ogień miłosierdzia. W miłosierdziu Boga świat znajdzie pokój, a człowiek szczęście.

Ksiądz Andrzej podjął tę prośbę i to zadanie. Co tydzień od wielu lat, prowadząc transmisję mszy świętych z obu sanktuariów, Bożego Miłosierdzia i św. Jana Pawła II, przekazywał światu tę iskrę Bożego Miłosierdzia. I sam powierzył się Bożemu Miłosierdziu w ostatnim zdaniu testamentu: „Niech Miłosierny Bóg wybaczy mi moje niewierności”. A my ufamy i to się modlimy się, żeby znalazł już w miłosierdziu Boga pokój i szczęście.

Niech Jego życie uczy nas być dobrymi. Trzeba mieć wyobraźnię miłosierdzia, by nie było wokół nas ludzi ubogich, bez nadziei, ludzi, którym nie okazemy miłości. Tyle jest codziennie okazji, by okazać dobroć, życzliwość, przebaczenie, by spełnić uczynek miłosierdzia... Ksiądz Andrzej połowę swojego majątku rozdał ubogim i potrzebującym, tak czynił za życia i tak chciał w testamencie. Był człowiekiem dobrego serca. Chciał pomagać innym, ale czynił to dyskretnie z wielką delikatnością, idąc za swoją wyobraźnią miłosierdzia, wobec studentów, wobec parafian, wobec telewizorów czy ludzi mediów, wobec tych potrzebujących, których po ludzku sądząc przypadkiem spotykał.

Niech Jego życie uczy nas pokory. Dary i talenty, które otrzymał – jak napisał w testamencie: „zupełnie niezasażenie” – starał się wykorzystywać nie dla siebie, ale dla Boga i ludzi. Jak św. Jan Chrzyciel, patron adwentu, był głosem wołającego na pustyni. Tysiące ludzi znało głos ks. Andrzeja, ale go rzadko lub nigdy nie widzieli. Nakręcił ponad tysiąc filmów, komentował tysiące telewizyjnych transmisji mszy świętej, znaleźmy Jego głos, w tylu telewizyjnych komentarzy mszy świętych, ale on sam pozostawał w cieniu, nie szukał własnego blasku w świetle reflektorów telewizyjnych, stawał za obiektywem kamery, ale rzadko przed, nie zgodził się nawet na wywiad przed kamerami telewizji uniwersyteckiej JP2TV. Służył pokornie swoim głosem Bożemu Słowu, aby Jezus wzrastał.

Niech Jego życie pomaga nam wracać do czystych źródeł, docenić najpierw tutaj na ziemi dom, żeby cieszyć się kiedyś domem Ojca. Każdy z nas ma swoje źródło, z których wypływa nasze życie to ludzkie i to Boże życie. Odkrywamy w pamięci i wspomnieniach swoje źródła, swój rodzinny dom, swój kościół, swoje wspólnoty dzieciństwa i młodości, źródła swoich własnych rodzin, naszego kapłaństwa, źródła naszego dojrzałego życia, do których warto wrócić, jak św. Jan Paweł II, który mówił w Wadowicach, tu wszystko się zaczęło: „Ile dobra, ile łask wyniosłem z TEGO ŹRÓDŁA, wie jedynie Ten, który jest Dawcą wszelkich łask”.

Ksiądz Andrzej miał też miejsca, które traktował jak swój dom. To był przede wszystkim Boży dom, w którym był u siebie w tych ostatnich latach – bazylika św. Floriana w Krakowie, Sanktuarium Bożego Miłosierdzia i Sanktuarium św. Jana Pawła II w Łagiewnikach, i ten kościół parafialny w Bibicach, do którego tak często wracał, gdzie przeżywał swój kapłański jubileusz i gdzie zostawił część swojego kapłaństwa.

Uniwersytet i media to miejsca, gdzie przebywał i pracował jak w domu profesor i człowiek mediów, sumienny i obowiązkowy, do końca. Kochał studentów i od nich wymagał, szczególnie, kiedy ich uczył, że nie można być dobrym dziennikarzem, kiedy się mówi prawdę i jest się obiektywnym, to za mało, trzeba jeszcze mówić z miłością dla dobra człowieka. I to starał się sam czynić, troszcząc się o ludzkie, etyczne oblicze mediów i umiał je profesjonalnie używać, by głosić w nich i przez nie Dobrą Nowinę Jezusa. Odkrywał jako teolog mediów piękno i sens słowa, wskazując na Odwieczne Słowo jako źródło wszelkiego dobra, w duchu pięknych słów z Księgi Mądrości. „Oby mi Bóg dał słowo odpowiednie do myśli i myślenie godne tego, co mi dano”.

Pogrzeb Księdza Profesora Andrzeja Baczyńskiego jest jego ostatnim wykładem, bez słów, w milczeniu, jest to nauka o cierpliwości w cierpieniu, o wierności powołaniu, o potrzebie odpowiedzialności za jedno i niepowtarzalne życie, które nam Bóg podarował, nauka o mocy wiary i chrześcijańskiej nadziei.

Kiedy w poniedziałek kilka godzin przed jego odejściem odwiedziłem go w klinice, powiedziałem mu o uniwersytecie, o wydziale, o Instytucie Dziennikarstwa, o studentach, że wszyscy na niego czekamy, że chcemy się spotkać wszyscy w niebie. Nie mógł już nic powiedzieć, ani odpowiedzieć, ale w kącie oka, na prawie nieruchomej twarzy, zobaczyłem kroplę łzy, przez którą powiedział tak wiele.

I wreszcie rodzinny dom, do którego wracał, jak do źródła, do swoich, do domu, otwartego, życzliwego, rozmodlonego. Z takiego domu wyszedł jako kapłan, można powiedzieć, z ludu wzięty. Kochał ludzi, chociaż czasem był nierozumiany, kochał całą swoją rodzinę, siostrę i brata, cieszył się swoimi siostrzenicami z rodzinami i małym Bartoszem. Nie doczekał oczekiwanej z utęsknieniem Pierwszej Komunii Świętej Bartosza, który mu w domu w czasie choroby służył jako do mszy świętej jako ministrant. A teraz do domu wraca, do swoich, i jego ciało spocznie na parafialnym cmentarzu przy zmarłych rodzicach, których tak bardzo szanował i kochał.

„Do celów dochodziłem po trudach, ale zawsze wspomagał mnie Bóg i wspaniali ludzie, których Bóg zesłał na mojej drodze. Niech Miłosierny obdarzy ich obfitymi łaskami – napisał w testamencie – Zawsze mogłem liczyć na moją rodzinę. Boże dzięki Ci za nich”. A rodzina cała trwała na modlitwie, szturmowała niebo, patrząc na Jego cierpienie, podejmowała ofiarną opiekę, szczególnie siostra Ela i dwie siostrzenice Ewa i Marta, które jak ewangeliczne Marty były zatroskane o swojego cierpiącego i umierającego Brata. Panie, gdybyś tu był... Ale Pan był!

Pan jest zawsze za nami, przez wszystkie dni, aż do skończenia świata. Bo On jest Panem życia, bo On zwyciężył śmierć. Łączymy się naszą obecnością i modlitwą z Wami, Kochana Rodzino i Kochani Przyjaciele Księdza Andrzeja, wyrażając Wam nasze słowa współczucia, i nasze bycie razem z Wami w solidarnej, modlitewnej wspólnoty.

Niech odejście Księdza Andrzeja uczy nas, że tylko Bóg jest Panem życia. Przemija bowiem postać tego świata. My wiemy, że tego, co minęło i przeszło, cofnąć się już nie da... Przeszłość już do nas nie należy, bo jest w ręku miłosiernego Boga, ale przyszłość też do nas

nie należy – jest ręką Bożej Opatrzności, jednak terażniejszość jest nasza i to jest nasz czas wyboru i nasza odpowiedzialność za życie, które się zmienia, ale się nie kończy. I dlatego przemijanie ludzkie na sens, bo jak przejmująco mówił św. Jan Paweł II: „Życie zwycięży: ta nadzieja nie może nas zawieść. Tak, życie zwycięży, ponieważ po stronie życia stoi prawda i dobro. Po stronie życia stoi Bóg, który miłuje życie i obficie nim obdarza” (Jan Paweł II, 2001). Ludzkie przemijanie ma sens, bo Jezus żyje. Nie byłoby nas tutaj, gdyby nie było Wielkiego Piątku i Wielkanocnego Poranka... bo On zwyciężył śmierć i żyje, i JEST... również po to, byśmy w chwili pożegnania naszego Brata Andrzeja byli ludźmi chrześcijańskiej nadziei. Jak w słowach *Kolędy dla nieobecnych*: „Panie, daj nam wiarę, że to ma sens, że nie trzeba żałować przyjaciół, bo są z nami, choć w innej postaci. I przekonaj, że tak ma być, że po głosach tych wciąż drży powietrze, że odeszli, po to, by żyć, i tym razem będą żyć wiecznie”. Im bardziej postępujemy w latach, tym coraz więcej naszych bliskich i przyjaciół, jest tam, po drugiej stronie życia. A tutaj zostaje puste miejsce przy stole, przy biurku, przy ołtarzu. Tym bardziej prosimy w naszym adwencie: „Panie, przyjdź na świat, by wyrównać rachunki strat, żeby zająć wśród nas puste miejsce przy stole” (*Kolęda dla nieobecnych*). Pan czeka na nas w domu Ojca, tam, gdzie „ani oko nie widziało, ani ucho nie słyszało, ani serce człowieka nie zdołało pojąć, jak wielkie rzeczy przygotował Bóg tym, którzy Go miłują” (1 Kor 2,9).

Drogi Księżu Andrzeju, Ty już znasz prawdę i tajemnicę życia. A my ufamy, że Twoje oko już widzi i Twoje uszy słyszą, i Twoje serce pojmuję. Życzymy Ci wszyscy, byś w pełni doświadczył tych wielkich rzeczy, które Bóg przygotował tym, którzy Go miłują, którzy ufają w Jego miłosierdzie, którzy miłość i dobroć czynią treścią swojego życia. Dzieli nas próg śmierci, próg nadziei. Ogarniamy Cię z tej strony życia naszą wdzięczną modlitwą, powierzając Cię dobremu i miłosiernemu Bogu. W pierwszą sobotę miesiąca zawieramy Cię Maryi Matce Nieustającej Pomocy, Patronce tej parafii.

Znałem Księdza Andrzeja i współpracowałem z nim blisko ponad 10 lat na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, który on współtworzył. I to jest moje skromne świadectwo. Ksiądz Andrzej nie lubił, kiedy się o nim mówiło, kiedy miał być w centrum uwagi. Mam nadzieję, że mi, Andrzeju, wybaczysz, że o Tobie mówię.

Ksiądz Andrzej miał zwyczaj kończyć swoje transmisje mszy świętej słowami: „Bóg zapłać wszystkim za modlitwę”. I dziś, kiedy w dniu pogrzebu kończy się transmisja Jego życia tu na ziemi, zapewne teraz chce nam powiedzieć to samo z domu Ojca, jak ufamy, i o co się modlimy: „Bóg zapłać wszystkim za modlitwę”. I chce nam powiedzieć to, co zapisał na końcu swojego testamentu: „Wszystkim dziękuję za każdy dzień poświęcony dla mnie, dobre słowo, opiekę i zrozumienie”. Amen.

Homilia wygłoszona przez ks. prof. dr. hab. Jana Machniaka – dyrektora Instytutu Teologii Duchowości podczas mszy świętej żałobnej w kościele św. Floriana w Krakowie

„Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł. Lecz i teraz wiem, że Bóg da Ci wszystko, o cokolwiek byś prosił Boga”
J 11, 21–22

Żal i ból rozstania

Łączy nas dziś jedno uczucie: smutek i żal, ból z powodu rozstania z bliską nam osobą ks. Andrzeja Baczyńskiego – brata, kapłana, kolegi, przyjaciela, znajomego. Serca nasze napełnia żal i smutek rozstania. Do oczu płyną łzy. Tajemniczo brzmią słowa dzisiejszej liturgii: ostatnie pożegnanie, wieczny odpoczynek. Głęboko w sercu pojawia się żal i pytanie: „dlaczego?” – na które trudno jest znaleźć odpowiedź.

Rozumiemy słowa Marty z dzisiejszej Ewangelii: „Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł”. Maria i Marta stanęły wobec tajemnicy choroby i śmierci swojego brata Łazarza. Pomocy szukały u Pana Jezusa posyłając wiadomość do Mistrza z Nazaretu. Również Maria stanęła przed Panem, który przybył do grobu, z tymi samymi słowami: „Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł” (J 11, 32). W tych słowach wyczuwamy dużą dozę żalu. Przecież Pan Jezus uzdrawiał ludzi chorych i cierpiących, ludzi obcych i bliżej sobie nieznanym, czyż nie mógłby uzdrowić przyjaciela. Nie dziwimy się, że obie

Siła wiary w Jezusa Chrystusa

Pan Jezus na widok cierpienia Marii i Marty wzrusza się głęboko: „Gdy więc Jezus ujrzał, jak płakała ona i Żydzi, którzy razem z nią przyszli, wzruszył się w duchu, rozrzewnił i zapytał: „Gdzieście go położyli” (Łk 11, 33). To słowo „wzruszył się w duchu” i „rozrzewnił” – wskazuje, że Panu Jezusowi nieobce były ludzkie uczucia. One są jak najbardziej uprawnione. One nam mówią, że mamy prawo do płaczu, żalu i smutku. Mamy prawo do współczucia i współcierpienia z tymi,

siostry widząc chorego brata Łazarza, posłały wiadomość do Pana Jezusa. Jak bliskie są nam słowa Marii i Marty. My też modliliśmy się do Boga prosząc razem z ks. Andrzejem o łaskę zdrowia dla niego.

Bracia i siostry! Uczucia, które dotykają nas dziś, przepełniając nasze serca: uczucia żalu i smutku, bólu i cierpienia po stracie bliskiej osoby prowadzą nas do Jezusa, do Marii i Marty. Razem z nimi dotykamy tajemnicy śmierci, rozłąki, utraty bliskiej osoby, tajemnica bólu i cierpienia. Jest to tajemnica bardzo mocno związana z naszą ziemską egzystencją, z naszym codziennym zmaganiem się. Choroba i cierpienie są naszym codziennym doświadczeniem tak samo, jak radości i chwile wytchnienia.

Dziś dotykamy tajemnicy śmierci naszego brata w Chrystusie, księdza Andrzeja. Tajemnicy jego cierpienia, przez które go Pan prowadził w czasie tych ostatnich dwóch lat, a szczególnie w ostatnich tygodniach.

którzy cierpią i odchodzą. Jezus Chrystus nie tylko wskrzesił Łazarza, ale poprowadził Marię i Martę jeszcze dalej.

Chrystus, zanim wskrzesił Łazarza, zanim przywrócił go do życia, wszedł z nimi w głęboki dialog. Był to dialog dotyczący wiary. Marta wyznała wiarę w zmartwychwstanie ciał w dniu ostatecznym. Kiedy Pan Jezus usłyszał jej wyznanie wiary, powiedział: „Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie wierzy, choćby i umarł,

żyć będzie. Każdy, kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki". I jeszcze raz zapytał o wiarę: „Wierzysz w to?”. Wyznanie Marty jest zaskakujące: „Tak, Pani! Ja wciąż wierzę, żeś Ty jest Mesjasz, Syn Boży, który miał przyjść na świat”. Marta wierzyła, że Pan Jezus jest Mesjaszem, Synem Bożym, to znaczy, że ma moc wskrzesić człowieka, bo jako Bóg jest Panem życia i śmierci.

Bracia i siostry! Towarzysząc ks. Andrzejowi w jego ostatniej drodze na cmentarz w rodzinnych Bibicach, zatrzymujemy się nad tajemnicą wiary: wiary ucznia Chrystusowego, wiary ks. Andrzeja i naszej wiary, która zatrzymuje się wobec sensu cierpienia i tajemnicy życia. Staje przed nami ks. Andrzej i całe jego życie, które rozpoczęło się w Bibicach 25 kwietnia 1957 roku. Stają przed nami jego rodzice Władysław i Stanisław. To oni przekazali mu wiarę poprzez sakrament chrztu i poprzez pierwszy znak krzyża. Jest to wiara małego dziecka, które przyjęło pierwszą Komunię Świętą. Wiara związana z dobrem i miłością pogłębiała się przez Szkołę Podstawową w Bibicach i XIV Liceum Ogólnokształcące w Krakowie na Azorach.

Wiara dziecka i młodzieńca dojrzewała razem z ks. Andrzejem: poprzez sakrament bierzmowania, a potem poprzez studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, w dawnych czasach komunistycznych. Wiara była połączona z wiedzą, bo ks. Andrzej studiował polonistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim na kierunku teatrolologicznym. W czasie studiów trzeba było dokonywać jasnych wyborów, jednak fundament wiary wyniesiony z domu był na tyle mocny, że jego wiara nie zachwiała się, ale umocniła. Po pierwszej pielgrzymce Jana Pawła II, po ukończeniu teatrolologii ze specjalizacją filmoznawczą ks. Andrzej podjął odważną decyzję pójścia za Chrystusem. Na drodze do seminarium spotkaliśmy się czerwcowego dnia 1980 roku i szliśmy tą drogą razem. Chociaż znaliśmy się wcześniej, jednak nie wiedzieliśmy o naszych decyzjach. Dopiero przy drzwiach seminarium odkryliśmy, że nosimy w sercu to samo powołanie do kapłaństwa.

Wstępując do seminarium duchownego w Krakowie ks. Andrzej wszedł na nowy poziom wiary, wymagający całkowitego zaufania Mistrzowi z Nazaretu. Jak jego patron św. Andrzej szedł odważnie za Chrystusem poprzez kolejne święcenia diakonatu i prezbiteratu,

Posługa miłości

W kapłaństwie odważnie prowadził do Chrystusa. W latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia ks. Andrzej zaczął rozwijać swoje talenty, jakimi Bóg go obdarzył w Redakcji Katolickiej TVP w Krakowie i w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Owoce tych pasji było około 1000 programów telewizyjnych dotyczących problemów wiary, dążenia do świętości, macierzyństwa i obrony życia, Dekalogu, małżeństwa i rodziny. Ks. Andrzej zrealizował również kilkadziesiąt filmów dokumentalnych w różnych zakątkach świata: w Europie, w Kanadzie, na Dominikanie, w Izraelu, Jordanii, Palestynie, nagradzanych na festiwalach i przeglądach filmowych. Na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, a potem w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie przeszedł całą karierę naukową od asystenta po profesora zwyczajnego w dziedzinie teologii pastoralnej. W swoich pracach naukowych ks. Andrzej podejmował przede wszystkim tematy związane z wykorzystaniem mediów do głoszenia Ewangelii, wartości chrześcijańskich w mediach. Pełnił również odpowiedzialne funkcje dyrektora Studium Dziennikarskiego PAT i prodziekana Wydziału Nauk Społecznych UPJPII.

Na koniec Bóg zażądał od niego ostatecznego świadectwa wiary, kiedy przyszła ciężka choroba. Wtedy jego wiara stała się pójściem

których udzielił mu kard. Franciszek Macharski. Jako wikariusz dawał świadectwo wiary i wierności Chrystusowi w Bielsku-Białej Leszczynach w Skawinie i w Krakowie na Piaskach Nowych, jako katecheta w Liceum Panien Prezentek i jako pomocnik przy parafii św. Floriana w Krakowie, gdzie spędził ostatnie 25 lat życia, służąc wiernym przy ołtarzu i w konfesjonale.

w ciemność. Wiara polegająca na próbach zaufania i codziennego rzucania się w przepaść, by znaleźć się w ramionach Miłosiernego Ojca.

W testamencie ks. Andrzej napisał:

„+ W imię Trójcy Przenajświętszej,

Dziękuję Miłosiernemu Bogu za wszystko czym mnie obdarzył, za życie, talenty i dary niezasłużone, za ludzi spotkanych, a zwłaszcza za kapłaństwo, któremu starałem się służyć, jak potrafiłem. Za wszystko, czym zasłużyłem na gniew ludzki przepraszam, za moje grzechy, słabości i niedoskonałości.

Bądź mi miłosierny, Dobry Jezu!

Do celów dochodziłem po rozmaitych przeszkodach, ale Bóg zawsze mnie wspomagał (i wspaniali ludzie, których Bóg zesłał na mojej drodze). Niech Miłosierny obdarzy ich obfitymi łaskami. Zawsze mogłem liczyć na moją rodzinę, Boże, dzięki Ci za nich!...

Wszystkim dziękuję za każdy dzień poświęcony dla mnie, dobre słowo, opiekę i zrozumienie. Niech Miłosierny Bóg wybaczy mi moje niewierności!?”

Niech Jezus Miłosierny, któremu ks. Andrzej służył, wprowadzi go do niebieskiej Ojczyzny. Amen.

Ruszył Papieski Uniwersytet Dzieci i Rodziców!

tekst: Katarzyna Kutek-Sładek
zdjęcia: Małgorzata Stawarz

W dniu 7 listopada 2015 roku w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie zainaugurował działalność Papieski Uniwersytet Dzieci i Rodziców. Uroczystego otwarcia dokonał rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Żyzak. Wszyscy uczestnicy otrzymali indeksy i identyfikatory, stając się tym samym pełnoprawnymi uczestnikami zajęć Papieskiego Uniwersytetu Dzieci i Rodziców.

W czasie pierwszego spotkania odbyły się warsztaty dziennikarskie dla dzieci, prowadzone przez mgr. Dawida Kaczmarczyka z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII, podczas których uczestnicy poznali specyfikę pracy dziennikarza telewizyjnego, mieli okazję popracować z kamerą i poznać tajniki przygotowywania programu telewizyjnego. Zajęcia wspomagały wolontariuszki – studentki kierunków dziennikarstwo i komunikacja społeczna oraz praca społeczna naszego uniwersytetu.

Dla młodszej grupy dzieci zorganizowano zajęcia plastyczno-ruchowe, przygotowane i prowadzone przez wolontariuszki – studentki kierunku nauki o rodzinie naszego uniwersytetu, pod kierunkiem psychologa mgr Moniki Piegi

z Biura Osób Niepełnosprawnych i Biura Karier.

W ramach zajęć dla rodziców i opiekunów odbył się wykład konwersatoryjny *Internet, telewizja, telefon – jak je umiejętnie i bezpiecznie wykorzystać* prowadzony przez psychologa dr Monikę Borowską z Instytutu Nauk o Rodzinie. Wykład cieszył się dużym zainteresowaniem rodziców i opiekunów, pojawiło się wiele pytań i ciekawych inspiracji do zaplanowania następnych spotkań tego rodzaju.

Pierwsze spotkanie już za nami, przeżyły czas towarzyszyła nam miła i twórcza atmosfera, humory dopisywały. Mamy nadzieję, że spełniliśmy życzenie rektora ks. prof. Wojciecha Żyzaka: aby wykorzystać czas naszego spotkania na dobrą zabawę, pogłębianie wiedzy i nawiązywanie nowych, ciekawych znajomości.

Wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie i przeprowadzenie I zjazdu Uniwersytetu Dzieci i Rodziców bardzo serdecznie dziękujemy! Następne spotkanie już w grudniu. Wszystkich zainteresowanych dołączeniem do naszej społeczności serdecznie zapraszamy – szczególnie na www.msp.upjp2.edu.pl.

Wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie i przeprowadzenie I zjazdu Uniwersytetu Dzieci i Rodziców bardzo serdecznie dziękujemy! Następne spotkanie już w grudniu. Wszystkich zainteresowanych dołączeniem do naszej społeczności serdecznie zapraszamy – szczególnie na www.msp.upjp2.edu.pl.

X Dni Jana Pawła II

tekst: Monika Wiertek

zdjęcia: Krzysztof Mleczko

Tegoroczna edycja Dni Jana Pawła II, która odbyła się w dniach 3–5 listopada, przebiegła pod hasłem *Świętość*. Przedsięwzięcie to, które szkoły wyższe Krakowa i Małopolski zaczęły organizować rok po śmierci św. Jana Pawła II, rok po kanonizacji papieża Polaka miało szczególny charakter.

Celem Dni Jana Pawła II jest badanie i rozwijanie dziedzictwa intelektualnego i duchownego, jakie pozostawił nam święty papież. Dlatego jego sercem jest zawsze symposium naukowe o międzynarodowym charakterze, które gromadzi wybitnych badaczy i znaczących ludzi Kościoła. W tym roku odbywało się ono 5 listopada. Nie inaczej niż w poprzednich latach aula Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego pękała w szwach, wielu bowiem chciało wysłuchać znakomitych prelegentów. Sympozjum otworzył gospodarz miejsca prof. dr hab. med. Wojciech Nowak – rektor UJ, a jako następny zabrał głos kard. Stanisław Dziwisz – metropolita krakowski i wielki kanclerz UPJPII. Wśród prelegentów znalazł się ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII, prof. dr hab. Grzegorz Przebinda, prof. dr hab. Andrzej Kaźmierczak oraz ks. Jacek Stryczek. Po przerwie odbył się panel dyskusyjny, w którym uczestniczyli bp prof. Grzegorz Ryś, prof. dr hab. Stanisław Rodziński, prof. dr hab. Mieczysław Tomaszewski oraz prof. dr hab. Krzysztof Zanussi.

To oczywiście nie jedyne spotkanie naukowe, jakie odbyło się w ramach dziesiątej edycji Dni Jana Pawła II. Sesje naukowe zorganizowali także Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Akademia Ignatianum w Krakowie, Akademia Muzyczna w Krakowie oraz Międzynarodowe Towarzystwo Naukowe Fides et Ratio. W programie Dni Jana Pawła II nie zabrakło

też wydarzeń artystycznych. Akademia Muzyczna w Krakowie przygotowała koncert, a Politechnika Krakowska – pokonkursową wystawę fotografii. Zainteresowaniem cieszył się wernisaż wystawy *Wobec świętości – medalierzy polscy w roku kanonizacji Jana Pawła II*, która została zorganizowana w Bibliotece UPJPII.

Zwieńczeniem przedsięwzięcia była Eucharystia sprawowana w Sanktuarium św. Jana Pawła II 5 listopada. Przewodniczył jej kard. Stanisław Dziwisz. Po mszy świętej nastąpiło rozdanie nagród w konkursie literackim. Pierwsze miejsce zajęła Klaudia Miśkiewicz (studentka filozofii UPJPII) za pracę *Świętość – kim*

*naprawdę jest człowiek. Drugie miejsce przypadło Maciejowi Koczajowi (studentowi teologii w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Chrystusowego w Poznaniu) za pracę *Pokora otwierająca na świętość i świętość na Królestwo Boże w myśli Karola Wojtyły/ św. Jana Pawła II*. Trzecie miejsce otrzymał Stefan Szulc (doktorant polonistyki UJ) za pracę *O świętości w perspektywie antropologii i nauczania Jana Pawła II*. Wyróżnienia otrzymali: Magdalena Kolańska, Mateusz Niedziółka oraz Anna Doległo.*

W tym roku po raz kolejny działania organizacyjne koordynował Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie.

Symposium

Wy jesteście moją nadzieją – Święty Jan Paweł II Ojciec młodzieży

tekst: Beata Wieczorek, Marta Piechnik-Dubis

zdjęcia: ks. Radosław Olejarz

Ojciec święty Jan Paweł II od samego początku swojej posługi na Stolicy Piotrowej pokładał nadzieję w młodych. Jego słowa „Wy jesteście nadzieją świata, nadzieją Kościoła, wy jesteście moją nadzieją” stały się myślą przewodnią sympozjum, które odbyło się 23 października br. w gmachu Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, przy ul. Bobrzyńskiego 10. Była to kolejna inicjatywa podjęta przez pracowników Biblioteki w Roku Świętego Jana Pawła II, upamiętniająca patrona uczelni. Sympozjum *Wy jesteście moją nadzieją – Święty Jan Paweł II Ojciec młodzieży* było również wyrazem duchowego przygotowania do XXXI Światowych Dni Młodzieży, których pomysłodawcą i inicjatorem był sam ojciec święty.

Jan Paweł II kochał młodych, nawiązywał z nimi niezwykły dialog, zwracał się do nich w sposób prosty i odważny. Okres młodości uważał za kluczowy etap życia każdego człowieka. Dlatego skłaniał młodych ludzi do poszukiwania i odkrywania własnej drogi życiowej, do wyboru światopoglądu i kształtowania właściwych postaw. Zwracając się do młodych mówił: „Bądźcie na tym świecie nosicielami wiary i nadziei chrześcijańskiej, żyjąc miłością na co dzień. Bądźcie wiernymi świadkami Chrystusa zmartwychwstałego, nie cofajcie się nigdy przed przeszkodami, które piętrzą się na ścieżkach Waszego życia. Liczę na was. Na wasz młodzieńczy zapał i oddanie Chrystusowi...” Dla młodego pokolenia był duchowym i moralnym autorytetem, przyjacielem i wychowawcą.

Święty Jan Paweł II to człowiek, który nadal żyje w naszych sercach i wciąż czerpiemy mądrość z jego słów. Celem zorganizowanego sympozjum było przybliżenie młodzieży postaci ojca świętego, pokazanie jego mądrości i miłości. Miało ono przypomnieć i odkryć na nowo nauczanie papieża Polaka. Zaproszeni do udziału w sympozjum prelegenci, zainspirowani osobą naszego wielkiego rodaka wskazali młodym drogę ku wartościom, którymi żył święty Jan Paweł II. Ich wystąpienia były świadectwem wia-

ry i próbą podjęcia dialogu z młodymi.

Patronat honorowy nad sympozjum objął Jego Eminencja kardynał Stanisław Dziwisz, metropolita krakowski, Jego Ekscelencja ks. Albert Wołkiewicz – archidiecezjalny duszpasterz młodzieży oraz Marek Sowa – marszałek województwa małopolskiego.

Sympozjum rozpoczęło się o godzinie 15.00 uroczystym powitaniem przez Magdalenę Nagięć – dyrektor Biblioteki UPJPII oraz ks. Alberta Wołkiewicza, biorące go udział w przygotowaniach do Światowych Dni Młodzieży, które odbędą się w 2016 r. w Krakowie. Tuż po powitaniach odczytany został okolicznościowy adres, który organizatorzy otrzymali od pierwszej damy Agaty Kornhauser-Dudy. Pani prezydentowa słowa listu skierowała do uczestników sympozjum, podkreślając jak ważne są inicjatywy, które pozwalają poznać młodemu pokoleniu nauczanie św. Jana Pawła II.

Pierwszy wykład zatytułowany *Błogosławiony Pier Giorgio Frassati, człowiek ośmiu błogosławieństw... także ja w młodości doznałem dobroczynnego wpływu jego przykładu – św. Jan Paweł II*, został zaprezentowany przez siostrzenicę błogosławionego Piotra Jerzego Frassatego, Wandę Gawrońską i ks. Krzysztofa Nowrota. Przekazali oni świadectwo życia błogosławionego Piotra Jerzego – patrona młodzieży, którego Jan Paweł II często podawał za przykład młodym i nazwał Go „człowiekiem ośmiu błogosławieństw”, który w bliźnim widział Chrystusa.

Jan Paweł II – co nam zostawił to tytuł kolejnego referatu wygłoszonego przez znanego ze swojej pracy duszpasterskiej ojca Jana Górę – dominikanina, organizatora spotkań młodzieży nad Jeziorem Lednickim. Jan Paweł II był dla niego „człowiekiem wielkiej inicjatywy miłości w kierunku człowieka i świata”. Ojciec Jan Góra podczas sympozjum podkreślał żywą obecność ojca świętego Jana Pawła II, opowiadał o miłości, której on sam wielokrotnie doświadczał i której był świadkiem.

O niezwykłym poczuciu humoru Jana Pawła II mówił ks. dr hab. Robert Nęcek – rzecznik archidiecezji krakowskiej. W wykładzie *Jan Paweł II – przekaz i humor*, przytaczając anegdoty papieskie, przedstawił ojca świętego jako człowieka pełnego życia, pogody ducha, otwartego na innych i skorego do żartów. Ponadto przekazał młodym uczestnikom sympozjum wiele mądrych i praktycznych rad jak odnaleźć się w dzisiejszych trudnych czasach oraz jak nie poddawać się w dążeniu do obranego przez siebie celu.

Bardzo ważnym i wyjątkowym wydarzeniem symposium była możliwość rozmowy dzięki wideokonferencji z Floribeth Mora Diaz z Kostaryki, która przekazała żywe świadectwo świętości Jana Pawła II. Opowiedziała ona o swoim uzdrowieniu z tętniaka mózgu za pośrednictwem ojca świętego Jana Pawła II w dniu jego beatyfikacji, 1 maja 2011 roku. Cud ten uznany przez Kościół katolicki potrzebny był do kanonizacji Jana Pawła II. Tłumaczem rozmowy był o. Franciszek Filar SVD, misjonarz pracujący w Ameryce Środkowej.

Bardzo ważne miejsce w życiu Karola Wojtyły – Jana Pawła II zajmowali Jego przyjaciele z Wadowic. Byli to: Jerzy Kluger, Jerzy Maria Peters i Karol Hagenhuber. O tej wspaniałej i międzyreligijnej przyjaźni oraz jej znaczeniu mówiła kolejna prelegentka – Zuzanna Peters-Musiał z Brzeska, córka Jerzego Marii Petersa w wykładzie *Papież pojednania*. Niezwykle wspomnienia związane z osobą papieża Polaka przedstawił Karol Hagenhuber, syn właściciela słynnej wadowickiej cukierni, do której Karol Wojtyła chodził na kremówki. Rozmowa z mieszkającym w Stanach Zjednoczonych panem Karolem możliwa była dzięki połączeniu przez Skype'a.

Prelekcję *Bliskie spotkania z Ojcem Świętym* wygłosił Adam Bujak, który jako fotograf towarzyszył Janowi Pawłowi II przez ponad 40 lat. Jego unikatowe zdjęcia są świadectwem życia i całego pontyfikatu naszego wielkiego rodaka.

Ostatni wykład zatytułowany *Suma miłości i talentów – młodzież oczami św. Jana Pawła II* przedstawił ks. Artur Ważny, wieloletni duszpasterz młodzieży, egzorcysta i dyrektor Wydziału ds. Nowej Ewangelizacji diecezji tarnowskiej. Mówił on o pięknie życia chrześcijańskiego i bogactwie duchowym, które Jan Paweł II podkreślał podczas swoich spotkań z młodymi ludźmi.

Symposium spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem. Ponad dwustuosobowa publiczność zgromadzona w auli i holu Biblioteki gromko oklaskiwała każde wystąpienie. Niejednokrotnie zgromadzeni goście wybuchali gromkim śmiechem, jak i ocierali łzy wzruszenia.

Wydarzeniu towarzyszyły dwie wystawy. Pierwsza dotyczyła pamiątek rodzinnego państwa Peters z Brzeska, związanych z Karolem Wojtyłą. Były wśród nich liczne zdjęcia i prywatna korespondencja. Druga wystawa na dwudziestu planszach przedstawiała życie bł. Piotra Jerzego Frassatego – patrona młodzieży.

Symposium uświetnił spektakl słowno – muzyczny zatytułowany *Co ze mną, co z nami Janie Pawle II?* zaprezentowany przez grupę teatralną działającą przy parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Brzesku, pod kierownictwem Agaty Podłęckiej – poetki, pedagoga i moderatora konferencji. W programie artystycznym została wykorzystana poezja Agaty Podłęckiej, muzyka Piotra Rubika oraz Grzegorza Turnaua i autorska kompozycja uczestnika grupy teatralnej – Damiana Witkowskiego. Występ grupy spotkał się z entuzjastycznym odbiorem publiczności, która w skupieniu i z ogromnym zainteresowaniem wysłuchała spektaklu.

Przy realizacji konferencji wsparcia finansowego i rzeczowego udzielili Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie i Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII. Pomocą przy organizacji symposium służyło także Biuro Promocji UPJPII i JP2TV, która umożliwiła transmisję symposium na holu Biblioteki. Nie zawiedli również liczni sponsorzy, którzy ofiarowując produkty firmowe pomogli w przygotowaniu poczęstunku i przerwy kawowej. Zaprzyjaźniona kwiaciarnia po raz kolejny ofiarowała kwiaty potrzebne do wystroju auli i holu bibliotecznego.

Za każde dobre słowo, wsparcie, życzliwość i wszelką okazaną pomoc organizatorzy serdecznie dziękują.

XV konferencja z cyklu Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej

tekst: Michał Góra

zdjęcia: Michał Witwicki

XV międzynarodowa konferencja z cyklu *Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej* odbyła się pod hasłem *Godność – wolność – prawa człowieka*. Tworząc koncepcję tematyczną tego cyklu organizatorzy wkładają wysiłek przede wszystkim we właściwe odczytanie swoistych znaków czasu, jakimi są wydarzenia polityczne i społeczne mające miejsce w Europie i w jej sąsiedztwie. Staramy się, aby nasze obrady stanowiły próbę odpowiedzi na pytania rodzące się w wyniku procesów zachodzących w delikatnej strukturze zachodniej cywilizacji. Temu podporządkowany był również tegoroczny temat. A najczęstszymi obszarami dyskusji stały się z oczywistych powodów: migracje i demografia, zagrożenie terroryzmem i innymi formami przemocy politycznej, potrzeba zachowania tożsamości i tradycji kulturowych, z których pokojowego współistnienia Europa dotąd słynęła, poszanowanie dla form ludzkiej egzystencji na każdym etapie, oraz nielojalność wielkiego biznesu niemieckiego, francuskiego, holenderskiego i brytyjskiego względem deklaratywnej polityki tych państw i budowania przez UE strategii solidarnej polityki energetycznej wobec państw stosujących „straszak gazowy”.

XV edycja konferencji z cyklu *Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej* odbyła się w dniach 25–26 września 2014 roku. W spotkaniu uczestniczyło udział około 320 osób. Wysłuchaliśmy 34 wystąpień oraz wypowiedzi eksperckich. Miejscem debat było – jak zwykle – krakowskie

Centrum Konferencyjne Dwór w Tomaszowicach. Podczas spotkania zebrani mogli wziąć udział w trzech sesjach tematycznych, poświęconych następującym zagadnieniom: *Godność: wartość egzystencjalna, personalna czy kategoria prawna*, *Wolność: granice wolności czy wolność bez granic*, *Prawa człowieka: źródła i zakres w ujęciu chrześcijańskim i Unii Europejskiej*.

Finałem tegorocznego spotkania była specjalistyczna sesja panelowa poświęcona problemom Unii Europejskiej, a zwłaszcza jej wiodących ośrodków rządowych, ze sprostaniem wyzwaniom wynikającym z regionalnych i globalnych konfliktów zbrojnych, zwłaszcza na Bliskim Wschodzie. Wiele miejsca w jej trakcie zajęło zagadnienie fundamentalnych deficytów solidarności między państwami Europy w związku z brakiem respektowania założeń dla wspólnej unijnej polityki energetycznej, dywersyfikacji źródeł i kierunków pozyskiwania surowców oraz strategii wobec agresywnych poczynań Rosji na wschodniej flance UE i NATO. Sesja zatytułowana *Europa – Global Player. Aktualne międzynarodowe problemy polityczne wymagające zaangażowania UE* wzbudziła najwięcej uzasadnionych emocji wśród słuchaczy z różnych stron naszego kontynentu, a kwestia przezwyciężenia deficytu solidarności uznana została za kluczowy problem, z którym wszystkie państwa UE będą musiały zmierzyć się w najbliższej przyszłości.

Konferencja Człowiek – media – państwo: korelacje odpowiedzialności

tekst: Katarzyna Drąg, ks. Michał Drożdż

zdjęcia: Barbara Pajchert

17 listopada br. mieliśmy przyjemność gościć na naszym uniwersytecie głowę państwa Liechtenstein, księcia Adama II Liechtenstein wraz z małżonką księżną Marią. Książę przybył do Krakowa, aby wziąć udział w konferencji naukowej *Człowiek – media – państwo: korelacje odpowiedzialności* zorganizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Przewodniczącym konferencji był ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII. Konferencję przygotował i realizował komitet organizacyjny w składzie: dr Katarzyna Drąg, dr Klaudia Cymanow-Sosin, Barbara Pajchert, ks. dr Sławomir Soczyński wraz z grupą studentów IDiKS. Patronat medialny nad konferencją sprawowany był zarówno przez telewizję, radio, prasę, jak i portale internetowe (TVP Kraków, JP2TV, Radio Plus, Radio Bonus, KAI, „Dziennik Polski”, „Gość Niedzielny”, „Vita Academica”, deon.pl, Studio Katolik, franciszkanska3.pl).

Honorowy patronat nad konferencją objęli metropolita krakowski kardynał Stanisław Dziwisz oraz marszałek województwa małopolskiego Jacek Krupa. W imieniu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie słowo powitania wypowiedział rektor ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak oraz przewodniczący konferencji ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII.

Podczas konferencji książę Adam II Liechtenstein zaprezentował własną wizję państwa, wygłaszając referat pt. *Państwo w trzecim tysiącleciu* oraz uczestnicząc w konferencyjnych dyskusjach. Wszystkie konferencyjne wystąpienia zaproszonych specjalistów dotyczyły relacji pomiędzy osobą, mediami i państwem w kontekście wartości, jaką jest odpowiedzialność. Celem konferencji było wskazanie obszarów wielorakiej odpowiedzialności między człowiekiem i społecznością a mediami i państwem.

Zaproszenie do udziału w konferencji przyjęli wybitni badacze, przedstawiciele wielu ośrodków akademickich w kraju: Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Akademii Ignatianum w Krakowie oraz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W gronie referentów znaleźli się reprezentanci m.in. teorii myśli politycznej, nauk o mediach, etyki mediów: prof. dr hab. Bogdan Szlachta (*Uwagi o państwie narodowym i wielokulturowości*), prof. dr hab. Iwona Hofman (*Odpowiedzialność mediów wobec obywateli*), prof. dr hab. Leon Dyczewski, OFMConv (*Bierność czy aktywność polityczna mediów katolickich?*), prof. dr hab. Kazimierz Wolny-Zmorzyński (*Prawda reportażu i jej konotacje podstawą do budowania relacji międzyludzkich ponad podziałami*), ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal (*Wspólna odpowiedzialność za potencjał mediów: kwestia religii*), dr hab. Maria Magoska (*Media, władza a kryzys wartości*), dr hab. Mirosław Lakomy (*Polityka 2.0 – korelacje władzy i obywatelskości*), oraz ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII (*Edukacja obywatelska mediów jako powinność etyczna*).

Konferencja dała możliwość spotkania badaczy spoglądających na kwestię odpowiedzialności w relacji między człowie-

kiem, mediami i państwem z różnych perspektyw. Wzbogacająca dyskusję i stanowiąca swoisty punkt wyjścia do konferencyjnych rozważań była prezentacja stanowiska praktyka – głowy państwa Liechtenstein. Do wizji zaprezentowanej przez księcia odwoływano się w kolejnych wystąpieniach, których autorzy, przedstawiciele różnych dyscyplin nauki, wzajemnie się uzupełniając, wskazywali kolejne ważne pola odpowiedzialności obecne w życiu społecznym.

Konferencja naukowa *Człowiek – media – państwo: korelacje odpowiedzialności* cieszyła się dużym zainteresowaniem publiczności. Stanowiła ważny wkład w rozważania nad kwestiami społecznymi z perspektywy wartości.